

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
MANUELA CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONY
přednesené dne 9. července 2020¹

Věc C-667/19

**A. M.
proti
E. M.**

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Sądem Okręgowym w Warszawie (Krajský soud ve Varšavě, Polsko)]

„Řízení o předběžné otázce – Sbližování právních předpisů – Kosmetické přípravky – Nařízení (ES) č. 1223/2009 – Článek 19 – Informace pro spotřebitele – Označování – Údaje, které musí být uvedeny na obalu, do kterého je přípravek naplněn, a na vnějším obalu – Funkce kosmetického přípravku – Ochrana lidského zdraví – Údaje, které mohou být uvedeny na přiloženém nebo připevněném letáku, etiketě, pásce, visačce nebo kartičce – Označení v cizím jazyce – Vnější obal kosmetických přípravků, na kterém se nachází odkaz na katalog výrobků v jazyce spotřebitele“

1. Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 19 nařízení (ES) č. 1223/2009² o označování kosmetických přípravků.
2. Sporné jsou zejména dvě otázky:
 - co znamená „funkce přípravku“ jakožto údaj, který musí být nutně uveden na obalu, do kterého je naplněn kosmetický přípravek dodávaný na trh, a na jeho vnějším obalu; a
 - zda je možné, aby určité, rovněž nezbytné, informace pro spotřebitele byly uvedeny pouze ve firemním katalogu výrobce, který se neposkytuje vždy k zakoupenému kosmetickému přípravku.
3. Soudní dvůr již měl možnost vyjádřit se³ k jiným článkům nařízení č. 1223/2009, ale nikoli, pokud se nemýlí, ke zvláštním požadavkům obsaženým v jeho čl. 19 odst. 1 a 2.

1 – Původní jazyk: španělština.

2 – Nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 30. listopadu 2009 o kosmetických přípravcích (Úř. věst. 2009, L 342, s. 59).

3 – Rozsudky ze dne 3. září 2015, Colena (C-321/14, EU:C:2015:540), o posouzení kontaktních čoček jako kosmetických přípravků; ze dne 21. září 2016, European Federation for Cosmetic Ingredients (C-592/14, EU:C:2016:703), o přísadách přípravků, které byly podrobeny zkouškám na zvířatech; a ze dne 12. dubna 2018, Fédération des entreprises de la beauté (C-13/17, EU:C:2018:246), o kvalifikaci posuzovatelů zmíněných přípravků.

4. Nařízení č. 1223/2009 je přepracovaným zněním směrnic, které dříve danou oblast upravovaly⁴. Judikatura vztahující se k pravidlům označování obsaženým ve směrnicích⁵ nabízí pro odpověď na tuto předběžnou otázku určité užitečné vodítko.

I. Právní rámec

A. Unijní právo. Nařízení č. 1223/2009

5. Článek 1 („Oblast působnosti a cíl“) zní:

„Toto nařízení stanoví pravidla, jež musí splňovat veškeré kosmetické přípravky dodávané na trh, s cílem zajistit fungování vnitřního trhu a vysokou úroveň ochrany lidského zdraví.“

6. Ustanovení čl. 2 („Definice“) odst. 1 se uvádí:

„Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

a) ‚kosmetickým přípravkem‘ jakákoli látka nebo směs určená pro styk s vnějšími částmi lidského těla (pokožkou, vlasovým systémem, nehty, rty, vnějšími pohlavními orgány) nebo se zuby a sliznicemi ústní dutiny, výhradně nebo převážně za účelem jejich čištění, parfemace, změny jejich vzhledu, jejich ochrany, jejich udržování v dobrém stavu nebo úpravy tělesných pachů;

[...]“

7. Článek 3 („Bezpečnost“) stanoví:

„Kosmetický přípravek dodávaný na trh musí být bezpečný pro lidské zdraví, je-li používán za obvyklých nebo rozumně předvídatelných podmínek použití, s přihlédnutím zejména:

a) k obchodní úpravě [...];

b) k označení;

[...]“

8. V článku 19 („Označování“) se uvádí:

„1. Aniž jsou dotčena ostatní ustanovení tohoto článku, smí být kosmetický přípravek dodáván na trh, pouze pokud jsou na obalu, do kterého je přípravek naplněn, a na jeho vnějším obalu nesmazatelně, čitelně a viditelně uvedeny tyto údaje:

[...]

d) zvláštní upozornění týkající se použití, a alespoň ta upozornění, která jsou uvedena v přílohách III až VI, a veškerá zvláštní upozornění o kosmetických přípravcích pro profesionální použití;

4 – Směrnice Rady 76/768/EHS ze dne 27. července 1976 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se kosmetických prostředků (Úř. věst. 1976, L 262, s. 169; Zvl. vyd. 13/03, s. 285), ve znění směrnice Rady 93/35/EHS ze dne 14. června 1993, kterou se poštěstě mění směrnice 76/768/EHS (Úř. věst. 1993, L 151, s. 32; Zvl. vyd. 13/12, s. 75).

5 – Mimo jiné rozsudky ze dne 28. ledna 1999, Unilever (C-77/97, EU:C:1999:30); ze dne 13. ledna 2000, Estée Lauder (C-220/98, EU:C:2000:8); ze dne 13. září 2001, Schwarzkopf (C-169/99, dále jen „rozsudek Schwarzkopf“, EU:C:2001:439); a ze dne 24. října 2002, Linhart a Biffi (C-99/01, EU:C:2002:618).

[...]

- f) funkce kosmetického přípravku, pokud není zřejmá z jeho obchodní úpravy;
- g) seznam přísad. Tato informace může být uvedena pouze na vnějším obalu. Seznamu musí předcházet slovo ‚ingredients‘.

[...]

2. Není-li z praktických důvodů možné uvést na etiketě informace stanovené v odst. 1 písm. d) a g), použije se tento postup:

- informace se uvedou na přiloženém nebo připevněném letáku, etiketě, pásce, visačce nebo kartičce,
- pokud to není z praktických důvodů nemožné, odkáže se na tyto informace zkráceným údajem nebo symbolem stanoveným v bodě 1 přílohy VII, který se musí nacházet na obalu, do kterého je přípravek naplněn, nebo na vnějším obalu, pokud jde o informace uvedené v odst. 1 písm. d), a na vnějším obalu, pokud jde o informace uvedené v odst. 1 písm. g).

[...]

5. Jazyk, v němž jsou uváděny informace podle odst. 1 písm. b), c), d) a f) a odstavců 2, 3 a 4, stanoví právní předpisy členských států, ve kterých je přípravek dodáván konečnému uživateli.

[...]“

9. Článek 20 („Tvrzení o přípravku“) stanoví:

„1. Při označování, dodávání na trh a propagaci kosmetických přípravků nesmějí být používány texty, názvy, ochranné známky, vyobrazení ani názorné nebo jiné znaky, které by přisuzovaly těmto přípravkům vlastnosti nebo funkce, jež nemají.

[...]“

10. V příloze VII („Symboly pro použití na vnějším obalu nebo na obalu, do kterého je výrobek plněn“) se uvádí:

„1. Odkaz na připojené informace:

[...]“

B. Polské právo. Ustawa o kosmetykach z dnia 30 marca 2001 r. (Zákon o kosmetických přípravcích ze dne 30. března 2001)

11. Jednotlivé odstavce článku 6 stanoví tyto požadavky:

- Jednotkové balení kosmetického přípravku musí být označeno viditelně a čitelně, a to tak, aby označení nebylo jednoduše odstranitelné (odstavec 1).
- Odstavec 2 stanoví, že označení jednotkového balení kosmetického přípravku, které se nachází na obalu, do kterého je přípravek naplněn, a na vnějším obalu, musí zahrnovat mimo jiné následující údaje:
 - zvláštní upozornění týkající se použití kosmetického přípravku, je-li určen pro profesionální použití v souladu s jeho předpokládaným účelem, vedle dalších nezbytných upozornění;
 - funkce kosmetického přípravku, pokud není zřejmá z jeho obchodní úpravy;
 - seznam přísad v souladu s názvoslovím Mezinárodní nomenklatury kosmetických přísad (INCI), kterému musí předcházet slovo „ingredients“, přičemž je podrobně popsán způsob jejich uvedení podle koncentrace a typu.
- Údaje týkající se seznamu přísad mohou být uvedeny jen na vnějším obalu kosmetického přípravku (odstavec 4).

- Pokud s ohledem na rozměry nebo tvar nelze na vnějším obalu uvést údaje o zvláštních opatřeních týkajících se použití přípravku a o seznamu přísad, mohou být uvedeny na přiloženém nebo připevněném letáku, etiketě, pásce nebo kartičce. V takovém případě musí být na obalu, do kterého je přípravek naplněn, nebo na vnějším obalu uvedena zkratka nebo symbol odkazující na informace přiložené k přípravku (odstavec 6).
- Pokud s ohledem na rozměry nebo tvar vnějšího obalu není možné uvést údaje o seznamu přísad na přiloženém nebo připevněném letáku, etiketě, pásce nebo kartičce, musí být uvedeny přímo na obalu, do kterého je přípravek naplněn, nebo poskytnuty kupujícímu v místě, kde je kosmetický přípravek nabízen k prodeji (odstavec 7).

II. Skutkové okolnosti sporu v původním řízení a předběžná otázka

12. A. M., majitelka kosmetického salonu, udržuje obchodní vztahy s E. M., která distribuuje kosmetické přípravky amerického výrobce.

13. Za trvání těchto obchodních vztahů E. M. poskytla A. M. školení k přípravkům, které se týkalo jejich označování⁶.

14. V návaznosti na školení A. M. koupila u E. M. dne 28. a 29. ledna 2016 40 kusů letáků pro maloobchodní prodej, 10 katalogů a různé přípravky (krémy, masky a pudry)⁷.

15. Na vnějších obalech zakoupených kosmetických přípravků byly uvedeny údaje o odpovědném subjektu, původní název přípravku, jeho složení, datum spotřeby a sériové číslo, jakož i grafický symbol („ruka s knihou“) jako odkaz na katalog.

16. A. M. se domáhala u Sądu Rejonowyho dla m. st. Warszawy w Warszawie (Okresní soud ve Varšavě, Polsko) odstoupení od kupní smlouvy z důvodu vadného plnění. Tvrdila, že na vnějším obalu není uvedena informace v polském jazyce o funkci přípravku, což znemožňuje jeho identifikaci a seznámení se s jeho účinky, a že tyto údaje nejsou zřejmé z jeho obchodní úpravy. Nebyly tak dodrženy polské právní předpisy upravující obchod s kosmetickými přípravky, které jsou v souladu s požadavky obsaženými v článku 19 nařízení č. 1223/2009.

17. E. M. s žalobou nesouhlasila a tvrdila, že přípravky byly označeny v souladu s účinnými vnitrostátními předpisy, neboť je na nich uveden symbol („ruka s knihou“) jako odkaz na katalog poskytnutý ke každému kosmetickému přípravku. Katalog obsahuje kompletní popis přípravků a jejich funkcí a také informace o kontraindikacích, způsobu použití a o složení v polském jazyce. Článek 19 nařízení č. 1223/2009 tedy nebyl porušen.

18. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie (Okresní soud ve Varšavě) žalobu zamítl za použití ustanovení polského občanského zákoníku⁸ týkajících se záruky za vady zboží⁹.

6 – Účinky všech přípravků jí byly vysvětleny v materiálech v polském jazyce a v letácích pro maloobchodní prodej pro každý z přípravků. Obdržela školicí materiály a byla informována, že na každém kosmetickém přípravku je umístěn symbol „ruky s knihou“ jako odkaz na externí firemní katalog v polském jazyce (jedná se o americké přípravky), aniž by bylo označení přeloženo do polského jazyka.

7 – Cena přípravků činila 3 184,25 zloty (PLN) brutto.

8 – Zákon ze dne 23. dubna 1964, o občanském zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny) (Dz.U. z roku 2018, poz. 1025).

9 – V rozsudku konstatoval, že žalobkyně přiznala, že obě účastnice řízení předtím spolupracovaly, proto její tvrzení, že až do okamžiku přijetí zboží o absenci označení v polském jazyce nevěděla, není věrohodné.

19. A. M. podala proti rozsudku odvolání k Sądu Okręgowemu w Warszawie (Krajský soud ve Varšavě, Polsko). Namítala, že soud prvního stupně nesprávně posoudil důkazy týkající se poskytnutých informací, a zdůraznila, že na vnějších obalech chybí údaj o funkci kosmetických přípravků v polském jazyce. Odkaz na katalog (který musí být zakoupen) nestačí, přitom není nemožné, aby tyto informace byly uvedeny na každém přípravku.

20. Odvolací soud zaprvé pokládá otázku ohledně dosahu čl. 19 odst. 1 písm. f) ve spojení s čl. 2 odst. 1 písm. a) nařízení č. 1223/2009. Jeho pochybnosti se týkají míry podrobnosti označení, které musí být uvedeno na obalu, do kterého je přípravek naplněn, a na vnějším obalu, funkce přípravků a povinnosti uvést informaci o funkci dovezených přípravků v jazyce spotřebitele.

21. Zadruhé se táže na výklad čl. 19 odst. 2 nařízení č. 1223/2009 ve spojení s jeho bodem 46 odůvodnění. Zejména se potřebuje ujistit, zda za účelem splnění požadavků určitých údajů, které musí být uvedeny na obalu, do kterého je přípravek naplněn, a na jeho vnějším obalu, může být podle přílohy VII bodu 1 nařízení použit grafický symbol a zda postačuje, aby tyto informace byly obsaženy v katalogích výrobce, které nejsou dodávány spolu s přípravkem.

22. Za těchto okolností Sąd Okręgowy w Warszawie (Krajský soud ve Varšavě) předkládá Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

- „1) Musí být čl. 19 odst. 1 písm. f) nařízení (ES) č. 1223/2009 [...], který stanoví, že na obalu, do kterého je přípravek naplněn, a na jeho vnějším obalu musí být nesmazatelně, čitelně a viditelně uvedena funkce kosmetického přípravku, pokud není zřejmá z jeho obchodní úpravy, vykládan v tom smyslu, že tím jsou míněny základní funkce kosmetického přípravku ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. a) nařízení, tedy účel čištění, péče a ochrany (udržování v dobrém stavu), parfemace a zkrášlování (změny vzhledu), nebo musí být uvedeny podrobné funkce umožňující určení vlastností příslušného kosmetického přípravku?
- 2) Musí být čl. 19 odst. 2 nařízení (ES) č. 1223/2009 [...] a bod 46 odůvodnění tohoto nařízení vykládány v tom smyslu, že je možné informace, o nichž hovoří odstavce 1 písm. d), g) a f) tohoto článku, tedy zvláštní upozornění, přísady a funkce, uvést ve firemním katalogu obsahujícím také jiné produkty a na vnějším obalu uvést symbol stanovený v bodě 1 přílohy VII?“

III. Řízení před Soudním dvorem

23. Předkládací usnesení došlo Soudnímu dvoru dne 1. září 2019.

24. Písemná vyjádření předložily A. M., belgická, dánská, řecká, litevská, nizozemská a polská vláda, jakož i Evropská komise. Konání jednání nebylo považováno za nezbytné.

IV. Posouzení

A. K první předběžné otázce

25. Otázkou je, zda čl. 19 odst. 1 písm. f) nařízení č. 1223/2009 musí být vykládán v tom smyslu, že předepsaný údaj o „funkci“, který musí být uveden na obalech, do kterých je přípravek naplněn¹⁰, nebo na vnějších obalech¹¹:

- ukládá pouze povinnost označit jako *funkci* jeden z účelů zmíněných v čl. 2 odst. 1 písm. a) uvedeného nařízení¹²; anebo
- vyžaduje vymezení *podrobných funkcí*, aby spotřebitel mohl určit základní vlastnosti každého přípravku.

1. Funkce přípravku a účely zakotvené v definici „kosmetického přípravku“

26. Podle čl. 19 odst. 1 písm. f) nařízení č. 1223/2009 kosmetické přípravky „smí být dodávány na trh, pouze pokud jsou na obalu, do kterého je přípravek naplněn, a na jeho vnějším obalu nesmazatelně, čitelně a viditelně uvedeny tyto údaje: [...] funkce kosmetického přípravku, pokud není zřejmá z jeho obchodní úpravy¹³“.

27. V ustanovení není definováno spojení „funkce přípravku“; stejně tak nečiní ani článek 2 nařízení č. 1223/2009. Odstavec 1 písm. a) tohoto článku definuje „kosmetický přípravek“ obecně odkazem na jeho „účel“.

28. Účel patří mezi znaky, které judikatura používá k definici pojmu „kosmetický přípravek“. Dle Soudního dvora jeho obsah spočívá „na třech kumulativních kritériích, a sice zaprvé na povaze dotčeného přípravku (látka nebo směs látek), zadruhé na části lidského těla, na niž má být tento přípravek použit, a zatřetí na účelu sledovaném použitím uvedeného přípravku“¹⁴.

29. Neexistence přesné definice pojmu „funkce přípravku“ vede předkládající soud k úvaze, že „účel přípravku“ odpovídá „funkci přípravku“¹⁵.

30. Nicméně vzhledem k tomu, že dikce čl. 19 odst. 1 písm. f) nařízení č. 1223/2009 není jednoznačná, je třeba vzít v úvahu nejen jeho znění, ale zkoumat i jeho kontext a cíle sledované právní úpravou, jejíž je součástí¹⁶.

10 – „Obaly, do kterých je přípravek naplněn“, obvykle představují skleněné lahvičky, akrylové nebo hliníkové sklenice, plastové tuby, rozprašovače, spreje, manuální dávkovače a jiné více či méně podobné předměty, v nichž jsou kosmetické přípravky uchovány tak, aby si po určitý čas udržely své vlastnosti, aniž by došlo ke změnám.

11 – „Vnější obalem“ kosmetického přípravku se rozumí vnější balení (krabička nebo podobný předmět), v němž se nachází obal, do kterého je přípravek naplněn, nebo přímo přípravek. V rozsudku ze dne 12. července 2011, L'Oréal a další (C-324/09, EU:C:2011:474, bod 82) je použit výraz „obal“. Generální advokát N. Jääskinen ve svém stanovisku v této věci (C-324/09, EU:C:2010:757, body 72 a 74) hovořil rovněž o „vnějším obalu“.

12 – Těmito účely, vztahujícími se k vnějším částem lidského těla nebo zubům a sliznicím ústní dutiny, jsou: „čištění, parfemace, změny jejich vzhledu, jejich ochrana, jejich udržování v dobrém stavu nebo úprava tělesných pachů“.

13 – V tomto ohledu je třeba poukázat na rozdíly mezi jednotlivými jazykovými verzemi. Zatímco například ve francouzské, anglické nebo portugalské je přidáno příslovce „jasně“ (*sauf si cela ressort clairement de sa présentation; unless it is clear from its presentation; salvo se esta decorrer claramente da respectiva apresentação*), ve španělské, italské nebo německé se toto příslovce neobjevuje (*salvo se risulta dalla sua presentazione; sofern dieser sich nicht aus der Aufmachung dessen ergibt*). Nemyslím však, že by tyto rozdíly byly pro projednávanou věc relevantní.

14 – Rozsudek ze dne 3. září 2015, Colena (C-321/14, EU:C:2015:540, bod 19).

15 – Tuto úvahu podporuje pouze polská vláda: funkce přípravku se shoduje s jedním z účelů uvedených v čl. 2 odst. 1 písm. a) nařízení č. 1223/2009.

16 – Rozsudek ze dne 10. července 2014, D. a G. (C-358/13 a C-181/14, EU:C:2014:2060, bod 32) a citovaná judikatura.

31. V nařízení č. 1223/2009 je článek 19 umístěn na začátku kapitoly VI, věnované „informacím pro spotřebitele“, a sdružuje pravidla označování, která musí splňovat všechny kosmetické přípravky volně dodávané na trh v Unii, aby byly kupujícím poskytnuty nezbytné informace.

32. Z článku 1 nařízení č. 1223/2009 ve spojení s jeho bodem 3 a 4 odůvodnění vyplývá, že stejně jako předchozí právní úprava směřuje k *úplné* harmonizaci pravidel platných v Unii za účelem vytvoření vnitřního trhu s kosmetickými přípravky a současně zajištění vysoké úrovně ochrany lidského zdraví¹⁷.

33. Ochráně lidského zdraví je věnován článek 3 nařízení č. 1223/2009. Jeho první pododstavec [písm. a) a b)] je věnován obchodní úpravě a označení kosmetického přípravku v kontextu bezpečnosti pro lidské zdraví.

34. Je zde tedy spojitost mezi cílem zajistit bezpečné používání těchto přípravků a požadavky na jejich obchodní úpravu a označování.

35. Na článek 19 nařízení č. 1223/2009 je třeba nahlížet z těchto dvou úhlů. Pravidla týkající se balení a označování kosmetických prostředků:

- umožňují jejich volné dodávání na unijní trh vyznačující se širokou nabídkou přípravků a možnostmi výběru, přičemž poskytují spotřebiteli při koupi možnost volby;
- jejich cílem je zároveň ochrana lidského zdraví, které by mohlo být ohroženo nedostatečnými nebo zavádějícími informacemi o vlastnostech kosmetického přípravku dodaného na trh¹⁸.

36. Článek 2 odst. 1 písm. a) nařízení č. 1223/2009 zakotvením (obecných) *účelů* kosmetických přípravků sleduje jiný cíl. Činí tak za účelem odlišení kosmetických přípravků od jiných více či méně blízkých přípravků (léčivé přípravky, zdravotnické prostředky), které nespádají do oblasti působnosti nařízení. V tomto smyslu hovoří jasně bod 6 odůvodnění¹⁹.

37. Komise, s níž v této otázce souhlasím, ve vyjádření zdůrazňuje, že příklady uvedené v bodě 7 odůvodnění nařízení č. 1223/2009²⁰ slouží k vymezení pojmu kosmetické přípravky a jejich odlišení od jiných přípravků.

38. Není tedy možno ztotožnit účely uvedené v čl. 2 odst. 1 písm. a) nařízení č. 1223/2009 s „funkcí přípravku“, o níž hovoří čl. 19 odst. 1 písm. f) tohoto nařízení. Každý z těchto článků sleduje svůj vlastní, odlišný cíl.

39. Tento závěr je dle mého názoru potvrzen rozbohem původu čl. 19 odst. 1 písm. f) nařízení č. 1223/2009.

17 – Rozsudky Schwarzkopf, body 27 a 28; a ze dne 24. ledna 2008, Roby Profumi (C-257/06, EU:C:2008:35, body 16 a 17). Ve spojení s nařízením č. 1223/2009, rozsudkem ze dne 12. dubna 2018, Fédération des entreprises de la beauté (C-13/17, EU:C:2018:246, body 23 až 25) a citovanou judikaturou.

18 – Rozsudek ze dne 2. února 1994, Verband Sozialer Wettbewerb (C-315/92, EU:C:1994:34, bod 15).

19 –

„Toto nařízení se vztahuje pouze na kosmetické přípravky, a nikoli na léčivé přípravky, zdravotnické prostředky nebo biocidní přípravky. Toto vymezení vyplývá zejména z podrobné definice kosmetických přípravků, která se vztahuje k oblastem jejich aplikace i k účelům jejich použití.“

20 –

„Kosmetickými přípravky mohou být krémy, emulze, pleťové lotiony, gely a oleje na kůži, pleťové masky, základy s obsahem pigmentů (tekutiny, pasty, pudry), pudry pro líčení, pudry po koupeli, hygienické pudry, toaletní mýdla, deodoranční mýdla, parfémy, toaletní vody a kolínské vody, přípravky do koupele a do sprchy (soli, pěny, oleje, gely), depilační přípravky, deodoranty a antiperspiranty, přípravky pro barvení vlasů, přípravky pro zvlhčení, rovnání a fixaci vlasů, přípravky pro formování účesu, vlasové čistící přípravky (lotiony, pudry, šampony), vlasové kondicionéry (lotiony, krémy, oleje), kadeřnické přípravky (tužidla, laky, brilantiny), přípravky pro holení (krémy, pěny, vody po holení), přípravky pro líčení a odličování, přípravky určené pro aplikaci na rty, přípravky pro péči o zuby a dutinu ústní, přípravky pro péči o nehty a pro úpravu nehtů, přípravky pro vnější intimní hygienu, přípravky na opalování, samoopalovací přípravky, přípravky pro zesvětlení kůže a přípravky proti vráskám.“

40. Směrnice 76/768 v původním znění neobsahovala povinnost uvádět funkci kosmetického přípravku na vnějších obalech ani na obalech, do kterých je přípravek naplněn. Povinnost byla poprvé zavedena směrnicí 93/35, jež čl. 6 odst. 1 směrnice 76/768 doplnila o písmeno f), které stanovilo povinnost uvést na obalu, do kterého je výrobek plněn, a na vnějším obalu funkci výrobku, pokud není zřejmá ze způsobu obchodní úpravy výrobku.

41. Preambule směrnice 93/35 vysvětluje, že „je potřebná větší průhlednost [...a] spotřebiteli mají být poskytnuty lepší informace; že by této průhlednosti mělo být dosaženo uvedením funkce výrobku.“

42. Smyslem novely tedy nebyla *definice* kosmetického přípravku (jež se od počátku odvozovala od jeho účelu), ale týkal se podrobných informací, které mají být poskytnuty spotřebiteli²¹.

2. „Funkce přípravku“ a „tvrzení o přípravku“

43. Z jiného úhlu pohledu je třeba si položit otázku, zda by „funkce přípravku“ ve smyslu čl. 19 odst. 1 písm. f) nařízení č. 1223/2009 mohla být přirovnána k „tvrzením o přípravku“ dle článku 20 nařízení²².

44. Podle čl. 20 odst. 2 nařízení č. 1223/2009 měla Komise přijmout „seznam společných kritérií pro tvrzení, která lze používat v souvislosti s kosmetickými přípravky, regulačním postupem s kontrolou podle čl. 32 odst. 3 tohoto nařízení, s přihlédnutím ke směrnici 2005/29/ES“.

45. Tato tvrzení jsou nyní samostatně upravena v nařízení (EU) č. 655/2013²³. Podle bodu 2 odůvodnění nařízení „hlavním účelem tvrzení u kosmetických přípravků je podat konečným uživatelům informace o charakteristických rysech a vlastnostech přípravků. Tato tvrzení představují základní způsob pro vzájemné odlišení jednotlivých přípravků. Rovněž přispívají k podpoře inovací a posilování hospodářské soutěže.“

46. Článek 20 odst. 1 nařízení č. 1223/2009 zahrnuje velmi širokou oblast:

- Upravuje nejen označování, ale rovněž dodávání na trh a propagaci kosmetických přípravků.
- Neomezuje se pouze na texty, ale rovněž se vztahuje na názvy, ochranné známky, vyobrazení či znaky, ať obrazové či nikoli.
- Jestliže zakazuje přisuzovat kosmetickým přípravkům „vlastnosti nebo funkce“, jež nemají, používá výraz „funkce“ v množném čísle.

47. „Tvrzení“ upravená v článku 20 poskytují větší množství informací („vlastnosti a funkce“), proto se nutně neshodují s „funkcí přípravku“ (v jednotném čísle) zmíněnou v čl. 19 odst. 1 písm. f) nařízení č. 1223/2009.

21 – Soudní dvůr při výkladu čl. 6 odst. 1 směrnice 76/768 zaměřil „funkci přípravku“ tímto směrem a spojil ji s podmínkami jeho použití [rozsudek ze dne 12. července 2011, L'Oréal a další (C-324/09, EU:C:2011:474, bod 76)].

22 – Ačkoli předkládající soud ustanovení nezmiňuje, nařízení č. 1223/2009 v tomto článku nabízí možnosti, na které v usnesení poukazuje. Komise se jimi ve vyjádření zabývá.

23 – Nařízení Komise ze dne 10. července 2013, kterým se stanoví společná kritéria pro odůvodnění tvrzení používaných v souvislosti s kosmetickými přípravky (Úř. věst. 2013, L 190, s. 31).

3. Funkce přípravku

48. Dle mého názoru je cílem čl. 19 odst. 1 písm. f) nařízení č. 1223/2009, aby na obalu, do kterého je přípravek naplněn, a na vnějším obalu byla uvedena „funkce“, jež je pro výrobek charakteristická, a sice funkce, která umožňuje spotřebiteli na první pohled zjistit, k čemu konkrétně slouží, aniž by bylo ohroženo jeho zdraví.

49. Tento výklad podporuje skutečnost, že funkce přípravku může být vynechána, pokud „je zřejmá z jeho obchodní úpravy“. Jestliže spotřebitel jasně z pouhé obchodní úpravy přípravku zjistí, jaká je jeho základní funkce, není již nezbytné uvádět ji na obalu, do kterého je přípravek naplněn, nebo na jeho vnějším obalu²⁴.

50. Takto chápaná „funkce“ by se nacházela někde mezi prostými účely uvedenými v čl. 2 odst. 1 písm. a) nařízení č. 1223/2009 a nejšířšími tvrzeními zakotvenými v jeho článku 20:

- Nelze ji omezit na sdělení, zda přípravek čistí, parfemuje, mění vzhled těla, chrání je, udržuje v dobrém stavu nebo upravuje tělesné pachy, protože tyto obecné účely kosmetických přípravků, díky kterým se odlišují od jiných více či méně blízkých přípravků, mají pro spotřebitele minimální informační hodnotu.
- Nevyžaduje určení všech vlastností (tvrzení) kosmetického přípravku, neboť z hlediska účelnosti by bylo nadbytečné uvádět je na obalu, do kterého je přípravek naplněn, a na vnějším obalu.

51. Uvést „funkci přípravku“ na obalu, do kterého je přípravek naplněn, nebo na vnějším obalu ve smyslu čl. 19 odst. 1 písm. f) nařízení znamená označit klíčovou vlastnost nebo vlastnosti, které by spotřebiteli umožnily zjistit, k čemu především slouží. Může si tak na základě úplné znalosti věci z široké škály kosmetických přípravků vybrat ten, který nejvíce odpovídá jeho potřebám, aniž by byl uveden v omyl a aniž by tento výběr měl negativní účinky na jeho zdraví.

52. Článek 19 nařízení ukládá, jak již bylo řečeno, aby na obalu, do kterého je přípravek naplněn, a na vnějším obalu bylo nesmazatelně, čitelně a viditelně uvedeno značné množství informativních údajů (odstavec 1). Připouští však, aby vzhledem ke složitosti byly některé z nich [údaje uvedené v odst. 1 písm. d) a g), o zvláštním upozornění týkajícím se použití a seznamu přísad], poskytnuty jinak (odstavec 2).

53. Významné je, že informace o „funkci“ se nenacházejí mezi údaji, u nichž je připuštěna výjimka z povinnosti uvedení na obalu, do kterého je přípravek naplněn, a na vnějším obalu²⁵. V každém případě je tedy nutné zařadit ji mezi tyto údaje (mimo výše zmíněnou hypotézu).

54. Velká rozmanitost kosmetických přípravků, které spadají do působnosti nařízení č. 1223/2009, neumožňuje *a priori* stanovit, jak má být funkce na obalu, do kterého je přípravek naplněn, a na vnějším obalu uvedena. Každý výrobce si může zvolit způsoby uvedení údajů, které nejlépe vyhovují jeho obchodní strategii.

55. Mám nicméně za to, že je při uvádění „funkce“ na obalu, do kterého je přípravek naplněn, a na vnějším obalu potřeba usilovat, a to z praktických důvodů a za účelem dosažení cíle článku 19 nařízení č. 1223/2009, o její jednoduchý popis, aby spotřebitel mohl na první pohled snadno zjistit povahu přípravku.

24 – Tak tomu může být v případě některých zvláště jednoduchých přípravků nebo přípravků jednoznačných tvarů. Ve vyjádření Dánska (bod 25) je jako příklad zmíněna tužka na rty.

25 – Pokud by se nacházela pouze na vnějším obalu a nikoli na obalu, do kterého je přípravek naplněn, po vyhození vnějšího obalu by nebylo možno funkci přípravku zjistit, což by přineslo rizika pro jeho další použití.

56. Nadto je třeba vzít v úvahu očekávání průměrného spotřebitele, který je běžně informovaný a rozumně pozorný a obezřetný²⁶. S vnímáním takového spotřebitele počítají „obvyklé nebo rozumně předvídatelné podmínky použití“, jak se uvádí v článku 3 nařízení č. 1223/2009, pokud jde o dodávání na trh přípravku bezpečného pro lidské zdraví.

57. Vlastnosti jednotlivého přípravku jsou v každém případě rozhodující, aby se uživatel mohl přesně ujistit o tom, co kupuje. Jestliže je výjimečně přípustné, aby na obalu, do kterého je přípravek naplněn, a na vnějším obalu nebyla uvedena funkce přípravku, pokud je zřejmá z jeho obchodní úpravy²⁷, trvám na tom, že v ostatních případech je nutno tento údaj uvést.

58. Nakonec vše závisí na větší či menší schopnosti výrobce shrnout do několika slov, jaká je základní funkce přípravku, tak, aby osoba, která jej zakoupí, nebyla vystavena nebezpečí záměny nebo aby neohrozila své zdraví použitím (či dokonce požitím) kosmetických přípravků, jejichž povahu nezná.

59. Dodávám, že čl. 19 odst. 5 nařízení č. 1223/2009 se věnuje jazyku použitému pro označení. Jeho cílem je, aby spotřebitel z členského státu, ve kterém je přípravek dodáván na trh, obdržel srozumitelnou informaci o jeho funkci.

60. Je pravdou, že jazykové požadavky a související nutnost přizpůsobit údaje na obalu, do kterého je přípravek naplněn, a na vnějším obalu se stávají „překážkou obchodu v rámci Společenství“. Tato překážka „je odůvodněna [...] obecným zájmem, který představuje ochrana veřejného zdraví“²⁸.

61. „Funkce přípravku“ tedy musí být na obalu, do kterého je přípravek naplněn, a na vnějším obalu uvedena v jazyce stanoveném právními předpisy členského státu, v němž je přípravek dodáván na trh, přičemž náklady a obtíže spojené s překlady nebo opětovným označením dovezených kosmetických přípravků jsou v tomto ohledu bez významu.

B. Druhá předběžná otázka

62. Jak jsem již několikrát zmínil, čl. 19 odst. 1 nařízení č. 1223/2009 stanoví, že informativní údaje, o nichž hovoří²⁹, musí být v zásadě uvedeny na obalu, do kterého je přípravek naplněn, a na vnějším obalu.

63. V souladu s bodem 46 odůvodnění³⁰ však čl. 19 odst. 2 umožňuje výjimečně³¹ informace o přísadách a určitých zvláštních upozornění týkajících se použití [odst. 1 písm. d) a g)] umístit mimo obal, do kterého je přípravek naplněn, a mimo vnější obal.

26 – Rozsudky ze dne 13. ledna 2000, Estée Lauder (C-220/98, EU:C:2000:8, bod 27); a ze dne 24. října 2002, Linhart a Biffl (C-99/01, EU:C:2002:618, bod 31).

27 – Viz bod 49 a poznámku pod čarou 24 tohoto stanoviska.

28 – Rozsudek Schwarzkopff, bod 39. V bodě 40 je vysvětleno, že „informace, které jsou výrobci nebo distributoři kosmetických přípravků, na něž se vztahuje pozměněná směrnice 76/768, povinni uvést na obalu, do kterého je přípravek naplněn, a na vnějším obalu, ledaže je lze účinně sdělit piktogramy nebo jinými neslovními znaky, nemají žádný praktický význam, jestliže nejsou uvedeny v jazyce srozumitelném pro osoby, kterým jsou určeny.“

29 – Patří mezi ně totožnost osoby odpovědné za dodávání na trh, složení přípravku (obsah a seznam přísad), upozornění týkající se jeho použití (funkce a zvláštní opatření, která musí být dodržena při použití) nebo jeho uchování (datum minimální trvanlivosti) a číslo šarže nebo odkaz umožňující jeho identifikaci (tento údaj může být za určitých okolností uveden pouze na vnějším obalu).

30 – Podle tohoto bodu odůvodnění má být „uvedení přísad použitých v kosmetickém přípravku na jeho vnějším obalu. Není-li z praktických důvodů možné uvést přísady na vnějším obalu, měly by být tyto údaje přiloženy tak, aby k nim měl spotřebitel přístup“.

31 – Jako takové musí být výjimky předmětem striktního výkladu (rozsudek Schwarzkopff, bod 31).

64. V obou případech³² musí být příslušné údaje zachyceny na „přiloženém nebo připevněném [k přípravku] letáku, etiketě, pásce, visače nebo kartičce“³³.

65. Výchozím předpokladem pro uplatnění této výjimky je, že „není z praktických důvodů možné uvést na etiketě informace stanovené v odst. 1 písm. d) a g).“ Za těchto okolností ustanovení umožňuje, aby dané informace byly zachyceny na jednom z prostředků, které jsem uvedl výše³⁴.

66. V projednávané věci přísluší předkládajícímu soudu, aby poté, co zjistí skutkový stav, který může sám nejlépe posoudit, rozhodl, zda je uvedení informativních údajů v katalogu v polštině v souladu s výše citovanými ustanoveními.

67. Souhlasím s vládami, které vstoupily do řízení o předběžné otázce, jakož i s A. M. a Komisí, že vše ukazuje na to, že tento katalog nesplňuje požadavky čl. 19 odst. 2 nařízení č. 1223/2009.

68. Tento závěr je podporován několika argumenty.

69. Zprvce podle Soudního dvora „praktická nemožnost“ plyne z nepřekonatelné technické obtíže spojené například s rozměry obalů, do kterých je přípravek naplněn, nebo vnějších obalů³⁵. Na druhou stranu dle soudu *a quo* problémy v dané věci plynou z dovozu kosmetických přípravků, jsou organizační a finanční povahy, souvisejí s překladem informací a novým označováním.

70. Dalším důkazem, že se o tuto nemožnost nejedná, jak zdůrazňuje dánská vláda, je skutečnost, že požadované údaje byly podle předkládacího rozhodnutí na obalu, do kterého je přípravek naplněn, a na vnějším obalu řádně uvedeny, ale v anglickém jazyce, a nikoli v polštině.

71. Zadruhé i v případě (*quod non*), že by taková praktická nemožnost nastala, je katalog poskytován samostatně, nemohl by tedy být považován za dokument „přiložený nebo připevněný“ k prodávanému přípravku³⁶.

72. Zatřetí, jak se zdá, katalog obsahuje popis celé škály přípravků nabízených výrobcem, a není tedy připojen výhradně k jednomu z nich. Za těchto okolností by nahlédnutí do něj mohlo pro spotřebitele znamenat riziko, že zamění jedny přípravky s jinými a přípravek zvolí mylně.

73. Zkrátka, ačkoli je rozhodnutí o relevantních skutkových otázkách věci předkládajícího soudu, mám za to, že odkaz na „firemní katalog“ za skutkových okolností dané věci není v souladu s čl. 19 odst. 2 nařízení č. 1223/2009.

32 – V článku 19 odst. 3 nařízení č. 1223/2009 je stanovena *výjimka z výjimky*, pokud jde o přísady, jestliže z praktických důvodů není možné postupovat ani podle článku 2. Za této situace se informace mohou umístit „na upozornění v bezprostřední blízkosti obalu, do kterého je kosmetický přípravek naplněn a ve kterém je vystaven k prodeji.“ Pochybnosti předkládajícího soudu se netýkají údajů o přísadách: omezují se na skutečnost, zda v projednávané věci může jako „přiložený nebo připevněný [k přípravku] leták, etiketa, páska, visačka nebo kartička“ sloužit katalog.

33 – Nově je poukazováno na jazykové rozdíly v dikci ustanovení: ve francouzštině, němčině, italštině nebo portugalštině je zmiňován „přípravek“, zatímco ve španělštině nebo angličtině nikoli, ačkoli je tak ustanovení chápáno.

34 – Spotřebitel je o „odkazu na připojené informace“ informován znázorněním symbolu ruky s otevřenou knihou (viz přílohu VII, na niž odkazuje čl. 19 odst. 2 nařízení č. 1223/2009).

35 – Tak je tomu v „[...] případech, kdy je objektivně možné úplně uvést předepsaná upozornění, avšak pouze za použití tak malých znaků, že by byly téměř nečitelné, jakož i v případech, kdy by úplná varování napsaná čitelným písmem pokryla téměř celý přípravek, takže by výrobce již nemohl jasně umístit na přípravek jeho název ani jiné údaje s ním spojené“ (rozsudek Schwarzkopf, body 32 a 33).

36 – Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že bylo nutno nahlédnout do katalogu v prodejním místě nebo jej samostatně zakoupit. Jak tvrdí litevská vláda, lze pochybovat o tom, že by vzhledem k počtu katalogů zakoupených žalobkyní (10), jak je uvedeno v daném usnesení, bylo možné poskytnout jeden z nich ke každému přípravku.

V. Závěry

74. S ohledem na výše uvedené navrhuji odpovědět na předběžné otázky Sądu Okręgowyho w Warszawie (Krajský soud ve Varšavě, Polsko) takto:

- „1) Článek 19 odst. 1 písm. f) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1223/2009 ze dne 30. listopadu 2009, o kosmetických přípravcích, musí být vykládán v tom smyslu, že ‚funkce přípravku‘ není shodná s účely uvedenými v definici obsažené v čl. 2 odst. 1 písm. a) tohoto nařízení. Popis této funkce na obalu, do kterého je přípravek naplněn, a na vnějším obalu musí obsahovat základní vlastnosti přípravku, které spotřebiteli umožní zjistit na první pohled, jaký je jeho primární účel.
- 2) Článek 19 odst. 2 nařízení č. 1223/2009 musí být vykládán v tom smyslu, že není možné sdělit informace uvedené v odst. 1 písm. d), g) a f) tohoto článku o upozorněních týkajících se použití, funkce a seznamu přísad ve firemním katalogu, který je nabízen nezávisle na prodáváném kosmetickém přípravku a zahrnuje rovněž další přípravky, s tím, že na vnějším obalu by byl uveden pouze symbol stanovený v bodě 1 přílohy VII tohoto nařízení.“